

Chřipka

Co to je?

Chřipka je akutní systémové virové onemocnění postihující zejména dýchací ústrojí.

Výskyt v ČR a v zahraničí

Onemocnění se v ČR vyskytuje sezónně, zejména v období od prosince do března. Na jižní polokouli je chřipková sezóna v květnu až říjnu, v tropech se onemocnění vyskytuje celoročně. Každoročně je hlášeno několik stovek onemocnění, avšak skutečný výskyt i dopad na populaci je významně vyšší. Předpokládá se, že v souvislosti s chřipkou v ČR každoročně zemře až kolem 1500 osob. Ve Spojených státech bylo zjištěno, že každým rokem chřipka postihne asi 3 až 11 % populace v závislosti na sezóně.

Jak se můžu nakazit?

K přenosu dochází zejména pomocí respiračních kapének či nepřímo přes kontaminované povrchy. Zdrojem nákazy je nemocný jedinec.

Kdo patří mezi ohrožené osoby infekce/komplikovaného průběhu

Mezi nejrizikovější skupiny patří především kojenci, batolata, osoby starší 65 let, pacienti s chronickým onemocněním plic, srdce, cév, ledvin, jater či diabetici, těhotné ženy, pacienti s nádorovým či hemato-onkologickým onemocněním, osoby na imunosupresivní terapii či s oslabenou imunitou, pacienti po transplantaci orgánů či kostní dřeně, nemocní se sníženou funkcí sleziny či po jejím odnětí.

Inkubační doba

Inkubační doba je krátká a bývá obvykle 1 až 2 dny.

Jak se infekce projevuje?

Mezi typické příznaky patří horečka, bolesti svalů a kloubů, zimnice a celková únava. Postupně se přidávají bolesti v krku, pálení za sternem a suchý dráždivý kašel. U některých pacientů se může objevit i průjem a trávicí obtíže.

Jak se to léčí?

U rizikových skupin pacientů se podává cílená léčba antivirotiky.

Jaké jsou komplikace?

Mezi možné komplikace patří virový či bakteriální zápal plic, respirační selhání, zánět mozku a mozkových blan či zánět svalů. U rizikových skupin pacientů může prodělání infekce vést k dekompenzaci chronických onemocnění (CHOPN, srdeční selhání, diabetes mellitus...) či kardiovaskulárním příhodám (infarkt myokardu, cévní mozková příhoda...).

OČKOVÁNÍ

Vakcíny: **Vaxigrip Tetra** (štěpená neživá vakcína, od 6 měsíců věku), **Influvac Tetra** (subjednotková neživá vakcína, od 6 měsíců věku), **Efluelda** (štěpená neživá vakcína s adjuvans pro osoby od 60 let věku), **Fluenz Tetra** (živá oslabená nasální vakcína pro děti od 2 do 17 let)

Typy vakcín: neživé subjednotkové či štěpené vakcíny, živá nasální vakcína pro děti a mladistvé

Věková indikace: Vaxigrip Tetra/Influvac Tetra od 6 měsíců, živá nasální vakcína od 2 do 17 let, Efluelda od 60 let,

Základní schéma: dle typu vakcíny, dospělí a dříve očkované děti jednodávkové schéma před začátkem chřipkové sezóny

Přeočkování: každoročně

Pro koho je očkování zejména vhodné: osoby starší 65 let, osoby se závažným onemocněním srdce, cév, plic, jater, ledvin, diabetes mellitus, pacienti po transplantaci orgánů či kostní dřeně, osoby s porušenou nebo zaniklou funkcí sleziny, osoby s poruchou imunity či na imunosupresivní terapii, pacienti s nádorovým či hemato-onkologickým onemocněním, těhotné ženy, osoby vystavené zvýšenému nebezpečí infekce (zdravotníci, pracovníci v sociálních službách, učitelé...), osoby, které žijí ve společné domácnosti s pacienty, u nichž lze

předpokládat, že by infekce mohla mít těžký průběh; očkování však lze doporučit i osobám mimo výše uvedené rizikové skupiny

Možné nežádoucí účinky: bolestivost, zarudnutí či otok v místě vpichu, bolest hlavy, kloubů, svalů, malátnost, zvýšená tělesná teplota či horečka; u živé nasální vakcíny pocit ucpaného nosu či vodnatá rýma

Úhrada: očkování je hrazené pro starší 65 let, osoby s porušenou nebo zaniklou funkcí sleziny či před jejím plánovaným odnětím, pacienty po transplantaci kostní dřeně, osoby se závažnou poruchou imunity, osoby po předchozí prodělané invazivní pneumokokové či meningokokové infekci, pro osoby s farmakologicky léčeným chronickým onemocněním srdce a cév, dýchacích cest či ledvin a pro diabetiky; očkování je dále hrazeno pro pacienty umístěné v LDN, domovech pro seniory a pro osoby se zdravotním postižením v domovech se zvláštním režimem, pracovníky ve zdravotnictví (včetně studentů)

Upozornění: Text má pouze informativní charakter. Podrobné informace o jednotlivých vakcínách, včetně jejich indikací či nežádoucích účinků, naleznete v příbalové informaci či SPC dané vakcíny. Očkování musí předcházet sestavení podrobné lékařské anamnézy a indikaci pro očkování vždy stanovuje lékař při konzultaci na základě platných doporučení. Informace o úhradách vakcíny se mohou lišit, aktuální informace o úhradě vakcíny či příspěvcích zdravotních pojišťoven naleznete na stránkách Vaší zdravotní pojišťovny či Vám je sdělíme při konzultaci v našem centru.